

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पंचायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबसेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छः—

२०२६ सालको ऐन नं. ७

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणत्यादि विविध विद्वावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्यवल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्यवल नेपालतारा परम पवित्र अँरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रवल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति ग्रतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समर-विजयिनाम् ।

पानीजहाज दर्ता ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:- पानीजहाज दर्ता ऐन, २०२७ (यसपछि “मूल ऐन” भनिएको) लाई संशोधन गर्न वाच्छानीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिया पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबसेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः— (१) यस ऐनको नाम “पानीजहाज दर्ता (पहिलो संशोधन) ऐन, २०२६” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. मूल ऐनको दफा २ मा संशोधनः— मूल ऐनको दफा २ को खण्ड (३) को सदृश देहायको खण्ड (३) राखिएको छ :-

“(३) “रजिष्ट्रार” भन्नाले यस ऐनको दफा ४ को उप-दफा (३) बमोजिम नियुक्त भएको रजिष्ट्रार सम्झनुपर्छ ।”

३. मूल ऐनको दफा २४ मा संशोधनः— मूल ऐनको दफा २४ को उप-दफा (१) को खण्ड (३) को सदृश देहायको खण्ड (३) राखिएको छ:-

“(३) दफा ४ वा ५ मा उल्लिखित शर्तहरूको पालना नभएमा ।”

४. मूल ऐनमा दफा २४क. थपः— मूल ऐनको विविध शीर्षक आन्तर्गत देहायको दफा २४ क. थपिएको छः—

आधिकारिकतो मुद्रित विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

“२४क. श्री ५ को सरकारले निरीक्षण गराउन वा विवरण माग गर्न सक्तेः-

- (१) श्री ५ को सरकारले जुनमुक्के बाहत अधिकृतहरूको दोली खटाई यस ऐने बमोजिम दर्ता भएको नेपाली पानीजहाजको निरीक्षण तथा त्यस्तो पानी जहाज संचालनको व्यवस्था गर्ने संगठित संस्थाको काम कारबाईको जांच पडताल गर्न सक्नेछ।
- (२) यस ऐनबमोजिम पानीजहाज संचालनको व्यवस्था गर्ने संगठित संस्थाको काम कारबाई सम्बन्धी आवश्यक विवरण तथा कार्य प्रगति सम्बन्धी प्रतिवेदन पेश गर्ने श्री ५ को सरकारले घटिमा पंधर दिनको म्याद तेको आवेश दिन सक्नेछ र त्यस्तो आदेश भएमा त्यस्तो विवरण वा प्रतिवेदन पेश गर्नु सम्बन्धित संगठित संस्थाको प्रमुख व्यवितको कर्तव्य हुनेछ।”
५. मूल ऐनको दफा २५ वा संशोधनः— मूल ऐनको दफा २५ को सहा देहायको दफा २५

राजिकाले छः—

“२५. दण्ड सजायः— (१) दफा ४ को उप-दफा (१) बमोजिम पानीजहाज सर्व

गर्न जुहा विवरण दाखिल गरेमा त्यस्तो पानीजहाजको धनीलाई र दफा १५ वा दफा २४क. को विपरित काम कारबाई गर्ने व्यक्तिलाई पचास हजार रुपैयाँ- सम्म जरिवाना वा दुई वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुन सक्नेछ र त्यस्तोमा सम्बन्धित पानीजहाजको नेपाल अधिराज्यको व्यापारिक पानीजहाजको क्षण्डा प्रयोग गर्ने अधिकार दिक्कत वा केही अवधिको लागि निलम्बन गर्न समेत सकिनेछ।”

(२) दफा १६ बमोजिम पानीजहाजमा लेख्नु पर्ने नाम र दर्ताको स्थान नलेख्नामा वा अनविकृत नाम लेखिएमा वा रजिस्ट्रारको अनुभाव बिना पानीजहाजको नाम बदलेमा त्यस्तो पानीजहाजको धनीलाई दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ।

(३) दफा २४ को उप-दफा (२) बमोजिम रजिस्ट्रारलाई सूचना तर्ण गर्ने पानी- जहाजको धनीलाई दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ।”

६. मूल ऐनमा परिच्छेद भन्ने शब्दहरू थिएः— मूल ऐनको दफा १३ पछि रहेको “राजिकालो प्रमाणपत्र”, दफा १८ पछि रहेको “पानीजहाजको नाम र दर्ताको स्थान”, दफा २० पछि रहेको “पानीजहाजको हस्तान्तरण”, दफा २३ पछि रहेको “दर्ता बद्र” र दफा २५ पछि रहेको “विविध” भन्ने शीर्षकहरूमध्य क्रमशः “परिच्छेद-५” “परिच्छेद-६”, “परिच्छेद-७”, “परिच्छेद-८”, र “परिच्छेद-९” भन्ने शब्द र शंक थिएको छ।

लालापोहर शब्द भित्ति— २०२६।६।५।५

आज्ञाले—

बडामधिराज सिंह महर]
धर्म ५ लो सरकारको सचिव
अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।